Celem pracy było ustalenie częstotliwości występowania wybranych zmian patologicznych jamy nosowej u psów i kotów (LPR, polipów i nowotworów). Doświadczenie miało także ocenić przydatność wybranych wskaźników badań klinicznych, radiologicznych, tomograficznych, makroskopowych i histopatologicznych oraz immunohistochemicznych (Ki-67 oraz COX-2) w rozpoznawaniu i stopniowaniu w/w zmian rozrostowych błony śluzowej jamy nosowej psów i kotów. Opracowanie nowych technik diagnostycznych tego typu zmian u psów i kotów znacznie ograniczyłoby istniejące trudności m.in. wynikające z idiopatycznego charakteru jednostki chorobowej (LPR), czasochłonności i pracochłonności oraz kosztów ekonomicznych.

Materiał badawczy stanowili pacjenci pracowni endoskopowej Katedry Diagnostyki Klinicznej w latach 2016-2020, za zgodą pisemną ich właścicieli. Zakwalifikowano do doświadczenia psy i koty, wykazujące objawy zmian rozrostowych błony śluzowej jamy nosowej o różnych stopniach natężenia procesu chorobowego oraz psy i koty zdrowe, stanowiące grupę kontrolną. Rozpoznanie zmian rozrostowych błony śluzowej jamy nosowej, czyli diagnozowanych w badaniach zmian LPR, polipów i nowotworów obecnie polega na wykonaniu szeregu badań: klinicznych, radiologicznych, tomograficznych, endoskopowych i histopatologicznych, mających na celu wykluczenie wszystkich innych możliwych przyczyn przewlekłej choroby jamy nosowej (ciał obcych, urazów, grzybic) oraz potwierdzenia obecności komórek nowotworowych (w przypadku nowotworów) czy nacieku zapalnego limfocytów i plazmocytów (w przypadku LPR) w badaniu histopatologicznym. W pobranych bioptatach błony śluzowej jamy nosowej w ramach badań immunohistochemicznych oznaczono ekspresję enzymu COX-2 oraz indeks Ki-67. Przeprowadzone badania kliniczne, radiologiczne, tomograficzne, endoskopowe i histopatologiczne objęły ocenę wybranych cech zmian rozrostowych w ramach systemów klasyfikacji punktowej opracowanych na potrzeby doświadczenia.

Opracowane systemy oceny punktowej pozwoliły na sklasyfikowanie psów i kotów pod względem natężenia zmian. Wyniki skal okazały się istotne statystycznie w dominującej większości zestawień grup badawczych i kontrolnych, potwierdzając przydatność zastosowanych klasyfikacji w ocenie natężenia zmian i ich różnicowaniu. Badania immunohistochemiczne wykazały ekspresję COX-2 i Ki-67 w znacznej większości badanych zmian u psów i kotów, a także wykazały wartość diagnostyczną i różnicującą wybrane zmiany rozrostowe psów i kotów. Ekspresja enzymu COX-2 okazała się istotna statystycznie u psów pomiędzy LPR i polipami oraz między LPR

i nowotworami a grupą kontrolną, natomiast w przypadku kotów między LPR i nowotworami a grupą kontrolną. Ekspresja Ki- 67 okazała się istotna statystycznie u kotów między LPR a polipami oraz między LPR a nowotworami, a także między polipami i nowotworami a grupą kontrolną. W przypadku psów ekspresja Ki- 67 okazała się istotna statystycznie między nowotworami a LPR, polipami i grupą kontrolną. Dokonane analizy statystyczne wykazały również wartość prognostyczną i predykcyjną wybranych wskaźników w poszczególnych rodzajach i stopniach zaawansowania zmian.

Otrzymane wyniki wskazują, że opracowane systemy klasyfikacji poszczególnych zmian mogą być przydatne w ocenie natężenia procesów chorobowych i ich różnicowaniu. Ocena immunohistochemiczna COX-2 i Ki-67 może wykazywać wartość diagnostyczną, predykcyjną i prognostyczną wybranych zmian błony śluzowej jamy nosowej u psów i kotów.